

درس دوازدهم

جهاد

اسامی زیر را یکبار مرور کنید :

قایل، أبرهه، اسکندر مقدونی، چنگیزخان مغول، هیتلر، صدام، جرج بوش!

این نام‌ها شما را به یاد چه موضوعی می‌اندازد؟ 5- در فرهنگ اسلامی چه گروهی باطل نامیده می‌شوند؟

با نگاهی گذرا به تاریخ می‌بینیم که هرگاه انسان‌های بی‌ایمان و زیاده‌خواه به قدرتی دست می‌یابند،

خیلی‌زود به جنگ و تجاوز روی می‌آورند و برای تسلط بر جان و مال ملت‌های دیگر به کشتار مردم

بی‌گناه دست می‌زنند.

6- چرا اهل باطل بیشترین دشمنی را با حق دارند؟

این گروه - که در فرهنگ اسلام باطل نامیده می‌شوند - همواره بیشترین دشمنی را با حق دارند،

چرا که می‌دانند در این نبرد همیشگی، مؤمنان به هیچ قیمتی در برابر آنها تسلیم نخواهند شد. به همین

دلیل یاران شیطان همواره منتظر فرصتی هستند تا حق را برای همیشه از میان بردارند و راه را برای

چپاول ملت‌های ضعیف هموار سازند.

به نظر شما وظیفه مؤمنان در این زمان‌ها چیست؟

7 - کلمه ی "جهاد" در زبان عربی به چه معناست؟ تلاش و کوشش

کلمه جهاد در زبان عربی به معنای تلاش و کوشش است؛ اما برای این کلمه در فرهنگ اسلامی معنای دیگری نیز وجود دارد: مبارزه (جنگ) مسلحانه با دشمنان اسلام. **8 - کلمه ی "جهاد" در فرهنگ اسلامی به چه معناست؟**

جهاد در راه خدا در دین اسلام از چنان اهمیتی برخوردار است که حدود یکصد آیه از آیات قرآن کریم را به خود اختصاص داده است. **9 - چند آیه در قرآن کریم به "جهاد" اختصاص دارد؟** حدود یکصد آیه

خداوند بزرگ دربارهٔ این عبادت ارزشمند در قرآن می‌فرماید :

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ^۱

خداوند از مؤمنان، جان‌ها و اموالشان را خریداری کرد تا [در برابرش] بهشت برای آنان باشد [بنابراین آنان نیز] در راه خدا بیکار می‌کنند، می‌کشند و کشته می‌شوند. این [موضوع] وعدهٔ حقّ خداوند در تورات و انجیل و قرآن است و چه کسی از خدا به عهدش وفادارتر است؟! پس بشارت باد بر شما، به داد و ستدی که با خدا کرده‌اید و این است آن پیروزی بزرگ!

ترجمه خواننده شود

در آیهٔ بالا خداوند جهاد را به یک داد و ستد تشبیه کرده است. به ^{خداوند} مؤمنان که در راه خدا بیکار می‌کنند نظر شما در این داد و ستد، خریدار کیست؟ فروشنده‌گان چه کسانی‌اند؟ چه ^{جان‌ها و اموالشان} کالایی معامله شده است؟ بهای این کالا چیست؟ بهشت ^{سند : کتابهای آسمانی (تورات- انجیل- قرآن)}

کسی که با دستور خداوند به جهاد با دشمنان برمی‌خیزد، همواره پیروز است؛ زیرا اگر دشمن را شکست دهد، علاوه بر افتخار و سربلندی، مغفرت و پاداش بزرگ خداوند نیز در انتظار اوست و اگر در جنگ با دشمن شهید شود، به مقامی دست می‌یابد که نزد خداوند با هیچ مقام دیگری قابل مقایسه نیست؛ بنابراین جهاد در راه خدا مبارزه‌ای است که هرگز شکست ندارد.

10 - چرا کسی که با دستور خداوند به جهاد با دشمنان برمی‌خیزد ، همواره پیروز است؟

۱- سورة توبه، آیه ۱۱۱.

جواب سوال 2 کتاب

۱- جهاد دفاعی: وقتی دشمن به یک کشور اسلامی حمله می کند، بر همه مسلمانان - مرد و زن، پیر و جوان - واجب است با آنچه در توان دارند، به دفاع از کشور اسلامی برخیزند و دشمن را از سرزمین خود بیرون کنند. جنگ های احد و احزاب در صدر اسلام، نمونه هایی از جهاد دفاعی مسلمانان در آن زمان هستند.

جواب سوال 1 کتاب

دشمنان می دانند دین اسلام همواره باعث بیداری و اتحاد مردم در برابر ظالمان و غارتگران بوده است. از این رو، برای اینکه بتوانند ملت های دیگر را همیشه اسیر خود نگه دارند، پیش از هر چیز نقشه نابودی اسلام را در سر می پروراند. از این رو، هرگونه سستی و کوتاهی در دفاع از میهن اسلامی، گناهی نابخشودنی خواهد بود و عذاب الهی را در پی خواهد داشت.

11 - دشمنان برای شکستن مقاومت مسلمانان چه تلاشی می کنند؟

توجه داشته باشیم که دشمنان برای شکستن مقاومت مسلمانان تلاش می کنند تا چهره بدی از جهاد در راه خدا نشان دهند. آنها به دروغ مسلمانان را به خشونت طلبی و جنگ افروزی متهم می کنند؛ در حالی که خودشان با به راه انداختن جنگ های بزرگ (مانند جنگ های جهانی اول و دوم و ده ها جنگ دیگر در افغانستان، عراق، سوریه، فلسطین، یمن، لبنان و...) میلیون ها انسان بی گناه را به خاک و خون کشیده اند و هر روز شعله جنگ های جدیدی را در دنیا برمی افروزند!

آمریکا، اسرائیل و برخی از کشورهای غربی برای تکمیل نقشه خود و هرچه زشت تر نشان دادن چهره اسلام و جهاد در راه خدا به سراغ برخی از مسلمانان نادان و تندرو می روند و با دادن عده قدرت و ثروت به آنها سعی می کنند به اسم اسلام، جنگ هایی را در کشورهای اسلامی به راه بیندازند و مسلمانان را مظهر خشونت نشان دهند. در حالی که این افراد نه اسلام را به درستی می شناسند و نه رنگ و بویی از تعالیم پیامبر اسلام، حضرت محمد ﷺ که مظهر عتوفت و مهربانی است، برده اند.

12 - آمریکا و اسرائیل و برخی کشورهای غربی چه نقشی در جنگ افروزی دارند؟

۱- تنها در بمباران اتمی دو شهر هیروشیما و ناگازاکی که توسط آمریکا و در سال ۱۹۴۵ میلادی صورت گرفت، حدود ۲۰۰،۰۰۰ نفر جان خود را از دست دادند. همچنین تعداد کشته شدگان جنگ جهانی دوم چیزی بین ۵۰ تا ۷۰ میلیون نفر تخمین زده شده است. در جنگ جهانی اول نیز، تنها در ایران که آن زمان، بیست میلیون جمعیت داشت، حدود ۸ میلیون نفر بر اثر قحطی ناشی از تهاجم انگلستان به کشورمان جان خود را از دست دادند؛ برای آشنایی با چگونگی قتل عام ایرانیان در آن زمان، می توانید فیلم «بیتیم خانه ایران» ساخته ابوالقاسم طالبی را مشاهده کنید.

دلی به وسعت دریا!

دفاع مقدس هشت ساله ما یکی از نمونه‌های جهاد دفاعی است. جهادی که در آن مردان و زنان بسیاری با ایستادگی و از جان گذشتگی مانع تحقق اهداف دشمنان شدند. داستان زیر نمونه‌ای کوچک از رنج‌هایی است که جوانان این سرزمین در دفاع از دین و میهن خود به جان خریدند:

در روزهای سرد زمستان ۶۴ کار سخت و فشرده‌ای برای آموزش نیروهای غواص برای شرکت در عملیات آغاز شده بود.

سرماي زمستان در کارون طاقت فرسا بود. حتی بیرون آب و با لباس هم از شدت سرما می‌لرزیدیم. سرما در آب مضاعف می‌شد؛ طوری که اگر کسی مدتی بی حرکت می‌ماند؛ سرما او را از کار می‌انداخت. لباس‌های غواصی در فواصل آموزش خشک نمی‌شدند و بچه‌ها مجبور بودند هر بار لباس‌های خیس را بر تن کنند. این کار هر شبانه روز سه بار (از ساعت ۸ تا اذان ظهر، از سه بعدازظهر تا اذان مغرب و از نیمه شب تا سه بامداد) تکرار می‌شد و در واقع هیچ‌گاه سرما از وجود آنها رخت بر نمی‌بست. باورش سخت بود که این نیروها که میانگین سنشان حدود هفده سال بود، این گونه دوام بیاورند و این همه فقط با نیروی عشق ممکن بود و بس. در ساعات استراحت، عزاداری و سینه‌زنی یکی از برنامه‌های بچه‌ها بود که ترک نمی‌شد. عشق اهل بیت، خورشیدی در درون بود که با وجود حرارت آن، خشونت و سرما نمی‌توانست ما را از پای درآورد.

در آن جمع، محمود نوجوانی بود که حتی قبل از اینکه وارد آب شود از شدت سرما می‌لرزید و تا وارد آب می‌شد، عضله‌های پایش می‌گرفت. یک بار در مقابل چشمانم بی‌هوش شد. همه بدنش کرخت شده بود و قدرت حرکت نداشت. به سرعت از آب خارجش کردم. مدتی طول کشید تا حال خود را باز یافت. وقتی متوجه شد که بیرون آب است، شروع کرد به گریه کردن که چرا نمی‌گذارید من هم غواصی را یاد بگیرم تا جزو غواصان خط شکن باشم...

جهاد با سرکشان: اگر در کشور اسلامی عده‌ای با گردن‌کشی در برابر قوانین، حکومت اسلامی را تضعیف کنند و به مبارزه مسلحانه با مأموران نظام اسلامی بپردازند، رهبر جامعه اسلامی با ملایمت به ارشاد آنان می‌پردازد و در صورت توبه و بازگشت، جامعه اسلامی آنها را می‌پذیرد و با لطف با آنان رفتار می‌کند. ولی اگر این افراد از مدارای جامعه اسلامی سوء استفاده کنند و به مبارزه خود با نظام اسلامی ادامه دهند و امنیت جامعه را به خطر اندازند، مسلمانان موظف‌اند با دستور حاکم اسلامی، به جهاد و مقابله با این افراد برخیزند و خطر آنان را از جامعه اسلامی دور کنند. این نوع از جهاد نیز نمونه‌ای از جهادهای دفاعی است.

جنگ حضرت علی علیه السلام با خوارج نهروان در صدر اسلام، نمونه‌ای از این نوع جهاد است. همچنین مبارزه نظام اسلامی با گروهک تروریستی منافقین نیز نمونه‌ای دیگر از جهاد با سرکشان است.

14 - جهاد ابتدایی را توضیح دهید؟ حاکمان زورگو و سرکشی را که مردم ناتوان را زیر سلطه خود نگاه داشته اند و نمی‌گذارند پیام خدا به آنها برسد. ۲- جهاد ابتدایی: خداوند بزرگ در قرآن کریم می‌فرماید:

چرا در راه خدا و [برای نجات] مردان و زنان و کودکان مستضعف نمی‌جنگید؟ این ناتوانان همان کسانی‌اند که می‌گویند: پروردگارا، ما را از این شهری که مردمش ستم‌پیشه‌اند، بیرون ببر، و از نزد خود برای ما سرپرست و مددکاری قرار ده. کسانی که ایمان آورده‌اند، در راه خدا مبارزه می‌کنند و کسانی که کافر شده‌اند، در راه طاغوت^۲ می‌جنگند. پس با هواداران شیطان بجنگید که نیرنگ شیطان ضعیف است.^۳

15 - جهاد ابتدایی به دستور چه کسی است؟ پیامبر یا امام یا ولی مسلمین

این آیات به روشنی، حاکمان زورگو و سرکشی را که مردم ناتوان را زیر سلطه خود نگاه داشته‌اند و نمی‌گذارند پیام خداوند به آنها برسد، **هواداران شیطان** می‌نامد. در این زمان لشکر اسلام موظف است - به دستور پیامبر یا امام یا ولی مسلمین - با حاکمان شیطانی جهاد کند و مردم را از اسارت آنها نجات دهد و پیام خدا را به آنها برساند. 16 - خداوند چه کسانی را هوادار شیطان می‌نامد؟

البته اسلام هرگز عقاید خود را به زور بر هیچ گروهی تحمیل نکرده است و تنها با سرنگون کردن حاکمان فاسد، پیام دین را به مردم می‌رساند و آنان را در پذیرش این پیام آزاد می‌گذارد. **نبرد سپاه اسلام با حکومت‌های ایران و روم در صدر اسلام،** نمونه‌هایی از جهاد ابتدایی اسلام است.

17 - نمونه‌هایی از جهاد ابتدایی را نام ببرید؟

۱- مُسْتَضْعَف یعنی ناتوان نگاه داشته شده.

۲- شیاطین، بت‌ها، حاکمان ستمگر و هر معبودی به غیر از خداوند و هر مسیری که به غیر حق منتهی شود همه طاغوت است. تفسیر

نمونه، ج ۲، ص ۲۸۰.

۳- سوره نساء، آیه‌های ۷۵ و ۷۶.

معین کنید که هر یک از نمونه‌های زیر به کدام یک از انواع جهاد مربوط‌اند.

۱- جهاد مردم فلسطین با اشغالگران صهیونیست جهاد دفاعی

۲- جهاد مأموران نیروی انتظامی با اشرار و قاچاقچیان مسلح در کشور جهاد دفاعی ← جهاد با سرکشان

۳- جنگ هشت ساله ایران در برابر ارتش صدام جهاد دفاعی

۴- جهاد مردم مظلوم یمن در برابر حملات وحشیانه سعودی‌ها جهاد دفاعی

کسب آمادگی برای دفاع

تا اینجا دانستیم که جهاد در راه خدا وظیفه همگانی و عبادتی ارزشمند است. اما آیا تا به حال اندیشیده‌اید که اگر دشمنان به صورت ناگهانی به کشور اسلامی ما حمله کنند، چه کسانی می‌توانند به دفاع از اسلام برخیزند و در این عبادت بزرگ شرکت کنند؟ افرادی که هیچ مهارتی در فنون رزمی و جنگی ندارند، چگونه می‌توانند در برابر دشمنان ایستادگی کنند و آنان را شکست دهند؟

خداوند حکیم در این باره می فرماید :

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ و هر چه در توان دارید برای

مقابله با آنها آماده کنید.

از قبیل نیرو و اسب های ورزیده
تا با این کار دشمن خدا و دشمن
خودتان را بترسانید*

وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ

در مورد جهاد

مفهوم : کسب آمادگی برای دفاع

حفظ شود

می دانید دشمنان در چه زمانی به خود جرأت می دهند به کشوری اسلامی حمله کنند؟

18- فایده ی آمادگی نظامی و دفاعی چیست؟

اگر کشوری در اوج آمادگی و مهارت های نظامی باشد، هیچ بیگانه ای خیال حمله به آن کشور را

در سر نخواهد داشت؛ بنابراین، آمادگی نظامی، علاوه بر پیروزی در جنگ، فایده مهم دیگری دارد که

همان ترساندن دشمن و جلوگیری از آغاز جنگ است. رسول اکرم ﷺ می فرماید :

19- دو ورزشی که پیامبر (ص) مردم را به آن توصیه کرده اند چیست؟

سوارکاری و تیراندازی کنید (اگر تیراندازی کنید، نزد من دوست داشتنی تر از

سوارکاری است). خداوند بلندمرتبه سه نفر را به واسطه یک تیر به بهشت می برد :

۱- مسلمانی که تیر را می سازد؛

۲- مسلمانی که برای رضای خداوند تیرها را تهیه می کند و به دست رزمندگان می رساند؛

۳- رزمنده ای که تیر را در راه خداوند به سوی دشمن پرتاب می کند. ۲

20 - طبق فرموده پیامبر (ص) چند نفر به واسطه یک تیر وارد بهشت می شوند؟

مسلمانی که تیر را می سازد - مسلمانی که برای رضای خدا تیرها را تهیه می کند و به دست رزمندگان می رساند
رزمنده ای که تیر را در راه خدا به سوی دشمن پرتاب می کند.

*آیه با ترجمه حفظ شود.

۱- سورة انفال، آیه ۶۰.

۲- کافی، ج ۵، ص ۵۰.

* جنگ احد و احزاب ← جهاد دفاعی

* جنگ حضرت علی (ع) با خوارج نهروان ← جهاد دفاعی ← جهاد با سرکشان

* مبارزه ی نظام اسلامی با گروهک تروریستی منافقین ← جهاد دفاعی ← جهاد با سرکشان

* نبرد سپاه اسلام با حکومت های ایران و روم ← جهاد ابتدایی

با دوستانتان در کلاس گفت‌وگو و بررسی کنید و بگویید که ما برای بالا

بردن توان دفاعی خود در دنیای امروز، باید چه آموزش‌هایی را فرا بگیریم. آموزش‌های رزمی و جنگی

۱- اگر مردم کشوری که دشمنان به آن سرزمین حمله کرده‌اند، از کشور خود دفاع

نکنند، چه سرنوشتی در انتظار آنان خواهد بود؟

۲- جهاد دفاعی در چه زمانی و بر چه کسانی واجب است؟

۳- اگر در جامعه اسلامی، عده‌ای به مبارزه با نظام اسلامی بپردازند و امنیت مردم را به خطر بیندازند، مسلمانان چه وظیفه‌ای دارند؟

۴- با توجه به فرموده پیامبر ﷺ توضیح دهید که آیا در جهاد با دشمنان اسلام، پادشاه خداوند تنها برای کسانی است که در میدان جنگ به مبارزه با دشمنان

مشغول‌اند. خیر - کسانی که امور پشتیبانی را انجام می‌دهند آنان نیز از پادشاه الهی بهره‌مند می‌شوند. مانند:

ادامه جواب صفحه 139 کتاب

خودت را امتحان کن

پیشنهاد

وصیت‌نامه یکی از شهیدان را مطالعه کنید و نکاتی را که در این

وصیت‌نامه برای شما مهم و جالب به نظر می‌رسد، برای هم‌کلاسی‌های خود

بخوانید.

سرمایه‌ای از جوانی

مسابقه تیراندازی با شور و هیجان در حضور هشام بن عبدالملک، خلیفه ستمکار بنی امیه و بزرگان کشور ادامه دارد که نگهبانان، امام باقر را وارد می‌کنند. امام علیه السلام در گوشه‌ای می‌نشیند. هشام مدت‌ها دنبال فرصتی برای تحقیر امام بود و حالا این فرصت را به دست آورده است:

— ای ابا جعفر، بد نیست تو هم در مسابقه شرکت کنی!

امام علیه السلام می‌فرماید: ای هشام، بهتر است از من صرف‌نظر کنی که دیگر پیر شده‌ام.

— اصلاً! امکان ندارد! باید تیراندازی کنی!

امام که اصرار هشام را می‌بیند، کمان را می‌گیرد و تیری در کمان می‌گذارد و زه کمان را با قدرت می‌کشد. تیر پر می‌کشد و در وسط هدف می‌نشیند. از آن جمعیت هیچ صدایی شنیده نمی‌شود. دهان‌ها از تعجب بازمانده‌اند.

یعنی درست می‌بینند؟! این تیراندازی یک پیر مرد بود؟!!

امام بدون آنکه سخنی بگوید، بلافاصله تیر دوم را در کمان می‌گذارد و ...

باور کردنی نیست. هر تیر به پشت تیر قبلی می‌خورد و آن را می‌شکافد و به جای آن می‌نشیند.

نهمین تیر که در هدف می‌نشیند، امام علیه السلام کمان را به دست صاحبش می‌دهد و برمی‌گردد.

چشم‌ها به تیرهای درهم فرو رفته خیره مانده است. زبان هشام از تعجب بند آمده است. در حالی که سعی می‌کند خشمش را پنهان کند، بریده بریده و آرام می‌گوید: ... آفرین! آفرین! آفرین ای ابا جعفر! تو این تیراندازی را از کجا آموختی؟

امام علیه السلام با آرامش می‌فرماید: جوان که بودم، گاهی تمرین می‌کردم.^۱

